

DE TORENPLEINKERK IN VLEUTEN- HET KERKGEBOUW EN DE TOREN

Moderne tijd

In ca. 1300 werd een nieuwe toren gebouwd bij de kerk. Deze nu nog bestaande toren is vroeg-Gotisch. Het oude, tufstenen kerkgebouw, dat mogelijk voor het jaar 1000 gebouwd werd, bleef staan.

Tufsteen is een vulkanisch gesteente uit het Duitse Eifelgebied, dat in voldoende mate aanwezig was bij de ruïne van het Romeinse legerkamp op de Hoge Woerd. Deze tufsteen werd vermoedelijk voor de bouw van het stenen kerkje gebruikt. Het was waarschijnlijk een eenvoudig zaalkerkje, zonder toren, gebouwd in Romaanse stijl. Dit in steen opgetrokken kerkje was misschien de opvolger van een houten kerkje. De oudste schriftelijke vermelding van de kerk dateert uit 1224. Er zijn voldoende redenen aanwezig om aan te nemen dat er in 1224 in Vleuten al enkele honderden jaren een kerk bestond. Hoe oud hij nu precies is, is moeilijk vast te stellen.

In 1481 werd het kerkgebouw opnieuw in baksteen opgetrokken. Dit gebeurde in laat-Gotische stijl. De oude tufsteen werd gebruikt bij de bouw van de nieuwe kerk. Om de drie rijen baksteen werd een laag tufsteen aangebracht. Bij de bouw van de toren is geen tufsteen gebruikt.

Eigenlijk is de toren geen kerktoren meer, maar een gemeentetoren. In 1798 werd de toren tot eigendom van de gemeente verklaard. De kerk hield het recht van doorgang tegen een jaarlijkse

vergoeding. Toen de toren gemeente-eigendom werd, is er waarschijnlijk al gauw een gevangenis in gemaakt. De veldwachter kon hier vagebonden en dronkenlappen in opsluiten.

In 1831 heeft er een verbouwing aan de kerk plaatsgevonden. De toren kwam geheel op zichzelf te staan. Burgemeester Van Bijleveld vreesde dat de toren daardoor erg verzwakt zou raken en binnen enige jaren een bouwval zou worden.

De toren is pas in 1935 gerestaureerd, daarbij werd ook het arrestantenlokaal opgeknapt. Er kwamen zware dubbele deuren in en een overdaad aan smeedijzeren grendels. De toren werd geschikt gemaakt voor het opsluiten van zware criminelen. In het andere zijvertrek van de toren werd de brandspuit van het dorp geplaatst.

In 1971 werd de toren samengevoegd met de kerk. De verbinding tussen de toren en schip werd hersteld. Op de plaats van het vroegere koor kwam een dienstengebouw. In de vloer van dit centrum zijn in een mozaïek verschillende grafzerken bijeen gebracht. De preekstoel werd geplaatst op de hoek van dit centrum en het orgel aan de torenzijde boven de ingang.

Bron:

- *De oude kerk te Vleuten, Maandblad Historische Vereniging Vleuten- De Meern - Haarzuilens, jaargang 1983, nummer 4, Dr. D.W.Gravendeel*

- *Vleuten-De Meern, geschiedenis en historische bebouwing, Otto Wttewaall*